

Nationalräkenskaper tredje kvartalet 2016

BNP steg med 0,5 procent jämfört med andra kvartalet

Sveriges bruttonationalprodukt (BNP) ökade med 0,5 procent tredje kvartalet, säsongrensat och jämfört med andra kvartalet. Det var främst exporten och hushållens konsumtion som bidrog till uppgången. Kalenderkorrigerat och jämfört med tredje kvartalet 2015 steg BNP med 2,8 procent.

Procenttalen avser säsongrensade volymförändringar i jämförelse med föregående kvartal, om inget annat anges. I slutet av statistiknyheten finns tabeller som även visar volymförändringar i förhållande till motsvarande kvartal föregående år.

Hushållens konsumtion ökade med 0,4 procent tredje kvartalet. Ökningen förklaras främst av svenskars konsumtion i utlandet. Sammantaget bidrog hushållens konsumtion med 0,2 procentenheter till BNP-tillväxten.

Offentlig konsumtion var oförändrad jämfört med andra kvartalet. Statens konsumtion ökade marginellt medan den kommunala konsumtionen var oförändrad.

Lagerinvesteringarna hade ingen påverkan på BNP-utvecklingen tredje kvartalet.

Fasta bruttoinvesteringar var oförändrade jämfört med andra kvartalet. Investeringar i byggnader och anläggningar, inklusive bostäder, fortsatte att öka medan maskininvesteringar och investeringar i immateriella tillgångar minskade.

Exporten ökade med 1,3 procent jämfört med andra kvartalet, vilket bidrog med 0,6 procentenheter till BNP-tillväxten. Exporten av varor steg med 0,9 procent och exporten av tjänster med 2,2 procent. Tjänsteexporten lyftes av några poster som avser export av immateriella tillgångar. Dessa poster drog med motsvarande värde ned investeringar av immateriella tillgångar. Sammantaget har de därmed ingen påverkan på BNP-utvecklingen.

Importen ökade med 0,6 procent och höll tillbaka BNP-utvecklingen med 0,3 procentenheter. Importen av varor ökade med 0,4 procent och importen av tjänster med 1,1 procent. Sammantaget bidrog **exportnettot** med 0,3 procentenheter till BNP-tillväxten.

Produktionen inom näringslivet steg med 0,5 procent jämfört med andra kvartalet. De varuproducerande branscherna ökade produktionen med 0,2 procent och de tjänsteproducerande med 0,7 procent. Bland varuproducenterna var det främst produktionen inom bygg och anläggning som bidrog till tillväxten medan produktionen inom tillverkningsindustrin sjönk. På tjänstesidan var det främst ökad produktion inom företagstjänster, fastighetsverksamhet samt informations- och kommunikationstjänster som

Statistiska centralbyrån
Statistics Sweden

Statistikansvarig myndighet och producent
SCB, Nationalräkenskaper
Box 24300
104 51 Stockholm

Förfrågningar
Mickael Kyrllis, Tfn 08-50694981
Antonio Espinoza, Tfn 08-50694982
E-post: nrinfo@scb.se

bidrog till tillväxten. De offentliga myndigheternas produktion var oförändrad jämfört med andra kvartalet.

Antalet sysselsatta i hela ekonomin minskade med 0,3 procent jämfört med andra kvartalet. Det är första gången sedan tredje kvartalet 2009 som antalet sysselsatta i ekonomin minskar. **Antalet arbetade timmar** i hela ekonomin minskade med 0,1 procent. I näringslivet minskade antalet arbetade timmar med 0,2 procent medan antalet arbetade timmar i offentliga myndigheter ökade med 0,3 procent. **Arbetsproduktiviteten** i näringslivet ökade med 0,8 procent jämfört med andra kvartalet.

Hushållssektorns disponibla inkomster ökade med 4,4 procent i löpande priser tredje kvartalet 2016 jämfört med tredje kvartalet 2015. Rentat för inflation ökade de disponibla inkomsterna med 3,5 procent. **Hushållssektorns finansiella sparande** ökade med 4,5 miljarder kronor jämfört med tredje kvartalet 2015 och uppgick till 59,9 miljarder kronor i löpande priser.

Sparkvoten, exklusive sparande i premie- och tjänstepensioner, uppgick till 6,2 procent.

Den offentliga förvaltningens finansiella sparande visade ett överskott på 8,8 miljarder kronor. Det var en förbättring med 2,4 miljarder jämfört med tredje kvartalet 2015. **Statens** finansiella sparande visade ett överskott med 16 miljarder kronor och **sociala trygghetsfonder** ett underskott på 2 miljarder kronor. **Kommunernas** finansiella sparande visade ett underskott på 2,6 miljarder kronor och **landstingen** visade ett underskott på 2,6 miljarder kronor.

Revideringar

Jämfört med föregående publicering i september så har den säsongrensade BNP-utvecklingen för andra kvartalet 2016 reviderats upp med 0,1 procentenheter. Till följd av att nya uppgifter funnits tillgängliga så har det skett förändringar på många av delkomponenterna till BNP. Detta gäller även för första kvartalet 2016 men för det kvartalet är den totala BNP-utvecklingen oförändrad. Kalenderkorrigerat och jämfört med motsvarande kvartal föregående år har BNP-utvecklingen för andra kvartalet 2016 reviderats upp med 0,2 procentenheter.

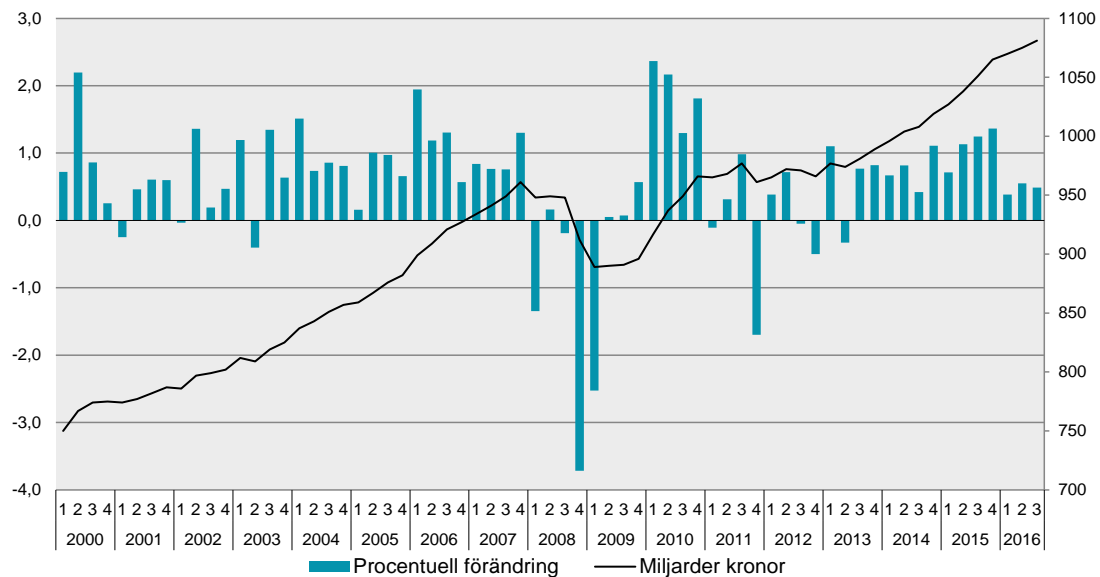
I likhet med publiceringen av tredje kvartalet tidigare år så har kvartalen året innan reviderats till följd av att ett mer fullständigt underlag använts för offentlig verksamhet. För helåret 2015 är dock den faktiska BNP-utvecklingen oförändrad jämfört med publiceringen i september.

Uppgifter avseende inkomster och sparande har förutom för första och andra kvartalen 2016 även reviderats för åren 2014 och 2015. Det beror främst på att Betalningsbalansen har uppdaterats med utfallet av direktinvesteringensräkningen 2015.

Fördjupning

Ytterligare information om beräkningarna finns under [Fördjupningstexter och kommentarer](#) på <http://www.scb.se/nr0103>.

Diagram 1. BNP, säsongrensad, volymutveckling och nivå i fasta priser (referensår 2015), miljarder kronor

Tabell 1. Bidrag till BNP-utveckling, säsongrensad och kalenderkorrigerad, jämfört med föregående kvartal, procentenheter
 Contributions to growth, seasonal and working-day adjusted values, compared to the previous quarter (percentage points)

BNP från användningssidan	2014:4	2015:1	2015:2	2015:3	2015:4	2016:1	2016:2	2016:3
BNP till marknadspris	1,1	0,7	1,1	1,2	1,4	0,4	0,6	0,5
Import	-0,7	-0,4	-0,2	-1,0	-0,5	-0,3	-0,2	-0,3
Hushållens konsumtionsutgifter	0,3	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	-0,1	0,2
Offentliga konsumtionsutgifter	0,1	0,1	0	0,3	0,2	0,2	0,3	0,0
Fast bruttoinvestering	0,5	0,3	0,3	0,3	0,7	0,3	0,4	0,0
Lagerinvestering ⁽¹⁾	0,3	-0,1	0,2	0,4	-0,3	0,1	0,3	0,0
Export	0,6	0,5	0,5	0,9	0,9	-0,3	-0,2	0,6

Not: För perioder före referensåret (2015) är säsongrensad data och bidrag inte summerbara

(1) Inklusive förändring i värdeföremål.

**Tabell 2. BNP från användningssidan, försörjningsbalans, säsongrensad
 volymförändring (procent)
 GDP: expenditure approach, seasonally adjusted, change in volume (percent)**

Volymförändring (procent) i förhållande till
 närmast föregående kvartal ⁽¹⁾

BNP från användningssidan	2015:1	2015:2	2015:3	2015:4	2016:1	2016:2	2016:3
BNP till marknadspris	0,7	1,1	1,2	1,4	0,4	0,6	0,5
Import	1,1	0,4	2,4	1,3	0,6	0,6	0,6
Varor (SNI A01-F43)	1,7	0,5	2,5	1,5	1,0	0,7	0,4
Tjänster (SNI G45-T98)	-0,9	0,3	2,1	0,8	-0,2	0,3	1,1
Hushållens							
konsumtionsutgifter	0,9	0,6	0,7	0,8	0,7	-0,1	0,4
Egentliga hushåll	0,9	0,7	0,7	0,8	0,7	-0,1	0,4
HIO ⁽²⁾	-0,8	-0,4	0,7	0,6	0,4	0,3	0,1
Offentliga							
konsumtionsutgifter	0,5	0,1	1,2	0,9	0,7	1,2	0,0
Staten	0,5	0,1	1,7	1,3	0,9	0,9	0,1
Kommunerna	0,5	0,1	1,0	0,8	0,6	1,3	0,0
Fast bruttoinvestering	1,2	1,4	1,2	3,1	1,4	1,9	0,0
Lagerinvestering ^{(1) (3)}	3604	5428	9116	5542	6896	9862	9495
Export	1,2	1,1	2,1	2,0	-0,6	-0,4	1,3
Varor (SNI A01-F43)	0,3	1,1	1,2	1,9	0,6	-1,3	0,9
Tjänster (SNI G45-T98)	2,1	1,2	3,9	2,2	-3,2	1,4	2,2

(1) Lagerinvestering redovisas i miljoner kronor, säsongrensad, fasta referensårspriser.

(2) Hushållens icke-vinstdrivande organisationer.

(3) Inklusive förändring i värdeföremål.

**Tabell 3. BNP från produktionssidan, säsongrensad (1), volymförändring i förhållande till
 närmast föregående kvartal (procent).
 GDP production approach, seasonally adjusted, change in volume
 (percent).**

BNP från produktionssidan	2015:1	2015:2	2015:3	2015:4	2016:1	2016:2	2016:3
BNP till marknadspris	0,7	1,1	1,2	1,4	0,4	0,6	0,5
Därav							
Varuproduktion (SNI A01-F43)	0,3	3,2	1,3	1,2	0,1	-1,1	0,2
del Tillv. ind (SNI C10-C33)	0,0	3,0	0,8	1,3	-0,2	-1,6	-0,3
Tjänsteproduktion (SNI G45-T98)	1,1	0,3	1,5	1,4	0,6	1,4	0,7
S:a näringsliv ⁽²⁾	0,9	1,3	1,4	1,3	0,4	0,5	0,5
Offentliga myndigheters produktion	-0,5	0,1	0,6	0,9	0,4	0,6	0,0
Arbetsinsats, arbetade timmar	0,0	0,1	0,9	0,2	0,8	0,2	-0,1

(1) Säsongrensad BNP innebär att det faktiska värdet är korrigerat för effekten av återkommande variationer under året.

(2) Exklusive tullar och produktskatter netto.

Tabell 4. BNP från användningssidan, försörjningsbalans, volymförändring (procent) samt värden i löpande priser, miljoner kronor
GDP: expenditure approach, change in volume (percent) and actual values

Volymförändring (procent) i förhållande till motsvarande kvartal föregående år ⁽¹⁾	Miljoner kronor							
	BNP från användningssidor 2015:1	2015:2	2015:3	2015:4	2016:1	2016:2	2016:3	2016 Kv 3
BNP till marknadspris	3,1	3,9	4,2	5,1	3,7	4,6	2,8	1 057 363
Import	5,7	3,5	5,8	6,8	4,5	6,5	2,8	423 118
Varor (SPIN A01-F43)	5,4	3,5	5,0	8,3	5,5	8,0	3,0	285 366
Tjänster (SPIN G45-T98)	6,6	3,6	7,6	3,6	2,4	3,0	2,3	137 752
S:a Tillgång	3,8	3,8	4,7	5,6	3,9	5,1	2,8	1 480 481
Hushållens								
konsumtionsutgifter	2,9	1,9	2,8	3,3	2,9	2,2	1,7	477 744
Egentliga hushåll	3,0	2,0	2,9	3,4	3,0	2,2	1,7	463 483
HIO ⁽²⁾	0,1	-1,3	-0,1	0,2	1,6	1,8	1,2	14 261
Offentliga								
konsumtionsutgifter	2,2	2,4	1,8	3,5	2,1	6,4	2,5	278 523
Staten	3,5	1,5	2,0	4,4	4,0	6,2	2,5	70 247
Kommunerna	1,7	2,8	1,7	3,2	1,4	6,5	2,5	208 276
Fast bruttoinvestering	5,9	7,8	5,9	7,9	6,8	9,1	6,3	239 223
Lagerinvestering^{(1) (3)}	0,4	-0,1	0,6	0,1	0,4	0,4	0,1	13 120
Export	4,5	4,7	5,9	7,3	3,9	4,2	2,2	471 871
Varor (SPIN A01-F43)	2,0	2,6	3,0	5,6	4,2	3,8	2,0	311 302
Tjänster (SPIN G45-T98)	10,9	9,5	12,3	10,9	3,3	5,0	2,6	160 569
S:a Användning	3,8	3,8	4,7	5,6	3,9	5,1	2,8	1 480 481

(1) Lagerinvestering redovisas som procentuellt bidrag till BNP totalt.

(2) Hushållens icke-vinstdrivande organisationer.

(3) Inklusive förändring i värdeföremål.

Tabell 5. BNP från produktionssidan, kalenderkorrigerad (1), volymförändring (procent).
GDP production approach, working-day adjusted, change in volume (percent).

BNP från produktionssidan	2015:1	2015:2	2015:3	2015:4	2016:1	2016:2	2016:3
BNP till marknadspris	3,1	3,4	4,2	4,6	4,2	3,6	2,8
Därav							
Varuproduktion (SNI A01-F43)	1,3	4,7	7,2	6,3	6,3	0,7	0,4
del Gruvor, Tillv. ind (SNI B05-C33)	0,6	4,2	6,0	4,8	5,5	-0,5	-0,7
Tjänsteproduktion (SNI G45-T98)	4,7	3,4	4,2	4,3	3,7	5,2	4,0
S:a näringsliv (2)	3,5	3,9	5,2	5,0	4,6	3,6	2,8
Offentliga myndigheters produktion	0,2	0,3	-0,1	0,6	2,0	3,2	1,8
Arbetsinsats, arbetade timmar	1,2	1,1	0,4	1,1	2,3	2,3	1,1

(1) Kalenderkorrigerad BNP innebär att det faktiska värdet är korrigerat för effekten av olika antal arbetsdagar inom kvartalen. Volymförändringen avser en jämförelse med motsvarande kvartal föregående år.

(2) Exklusive tullar och produktskatter netto.

Tabell 6. Differenser i BNP-utvecklingen, procentenheter
Differences in GDP growth (percentage points)

	2015:1	2015:2	2015:3	2015:4	2015:1-4	2016:1	2016:2
BNP i faktiska tal							
Föregående publicering (14/9)	3,1	4,0	4,1	5,2	4,1	3,7	4,4
Nuvarande publicering (29/11)	3,1	3,9	4,2	5,1	4,1	3,7	4,6
<i>Differens</i>	0,0	-0,1	0,1	-0,1	0,0	0,0	0,2
BNP i säsongrensade tal							
Föregående publicering (14/9)	0,7	1,3	1,0	1,5	3,9	0,4	0,5
Nuvarande publicering (29/11)	0,7	1,1	1,2	1,4	3,8	0,4	0,6
<i>Differens</i>	0,0	-0,2	0,2	-0,1	-0,1	0,0	0,1

Definitioner och förklaringar

Volymförändringar: I texten angivna procenttal avser, om inget annat anges, volymförändringar i förhållande till föregående kvartal.

Säsongrensad: Används för jämförelse mellan två på varandra följande kvartal. Säsongrensning görs för att eliminera återkommande variationer under året.

Kalenderkorrigerad (dagkorrigerad): Används för jämförelse mellan samma kvartal eller halvår olika år. Innebär korrigerad för effekten av olikheter i antalet arbetsdagar under ett kvartal eller halvår. För BNP, produktion och sysselsättning används kalenderkorrigerade värden. Helårssiffror samt uppgifter om inkomster och sparande redovisas utan kalenderkorrigerad och säsongrensning.

Faktiska värden: Används vid jämförelse mellan hela kalenderår, samt vid kvartalsjämförelser för användningssidans komponenter mellan samma kvartal olika år.

Fasta priser: BNP och dess komponenter i fasta priser är beräknade i föregående års prisnivå och därefter kedjade till ett referensår. I samband med redovisningen av första kvartalet byts referensår till närmast föregående helår. Denna metod medför att serier med värden i fast pris med referensår inte är additiva för åren före referensåret. En summering av till exempel försörjningsbalansens komponenter ger inte värdet på BNP. Värdena för de två senaste aktuella åren är däremot additiva. Se gärna under [Dokumentation av fastprisberäkningar](#) på www.scb.se/nr0103 för mer information om kedjeindexmetoder.

Bidrag till BNP-utvecklingen: De uppgifter som redovisas som bidrag till BNP-utvecklingen avser säsongrensade värden och är inklusive importinnehållet i respektive delaggregat.

Jämförbarhet med primärstatistik: Vid sammanställning av nationalräkenskaper används en mängd primärstatistiska uppgifter. Statistiken har ofta täckning och definitioner som inte helt motsvarar NR-systemets krav, varför tillägg och korrigeringar görs. Om tillgängliga data inte ger en samstämmig bild av den ekonomiska utvecklingen vidtas justeringar i NR. Detta leder till att publicerade uppgifter från primärstatistik och NR ibland kan avvika från varandra. Avvikelse kan också förekomma på grund av att aktualiteten kan vara olika. Se till exempel publikation [BNP kvartal 2008:1](#) för en beskrivning av skillnaderna mellan kalenderkorrigeringen i NR och AKU.

Avstämning: BNP beräknas med hjälp av tillgänglig statistik från såväl användningssidan som från produktionssidan. Dessa beräkningar ger inte exakt samma resultat. För att eliminera differenserna görs därför avstämningsjusteringar.

Sparkvot: Sparkvoten definieras som sparande i förhållande till disponibel inkomst. Sparandet, och därmed sparkvoten, kan beräknas inklusive eller exklusive sparandet i tjänste- och premiepensioner.

Publicering

De aktuella kvartalstabellerna från 1993- finns i Excel på www.scb.se/nr0103 samt i de statistiska databaserna. Vissa serier har kompletterats med uppgifter tillbaka till år 1980 och huvudaggregaten till år 1950.

Statistikdatabasen

[Ytterligare uppgifter finns i Statistikdatabasen.](#)

Mer om ...

Information om statistikens kvalitet, framställningssätt, avstämningsförfarande samt de mest efterfrågade tabellerna och diagrammen, med mera, finns på www.scb.se/nr0103.

Nästa publiceringstillfälle

Nästa statistiknyhet i serien publiceras 2017-02-28 kl. 09:30.

[Prenumerera på statistiknyheter](#)